

Vähahaigestumus Eestis 2013

Vähahaigestumusstatistika põhineb kogu rahvastikku hõlmava vähiregistri andmetel. Eesti Vähiregistri lühitutvustus ja tegevuste üldine kirjeldus on kättesaadav Tervise Arengu Instituudi (TAI) kodulehel (<http://www.tai.ee/tegevused/registrid/vahiregister>). Vähiregister kasutab Rahvusvahelise Haiguste Klassifikatsiooni onkoloogia osa kolmandat väljaannet (RHK-O-3) ja teisendab rahvusvahelise eriprogrammi (Ferlay J, Burkhard C, Whelan S, Parkin D.M. Check and Conversion Programs for Cancer Registries. IARC Technical Report No. 42, Lyon 2005) abil diagnoosikoodid Rahvusvahelise Haiguste Klassifikatsiooni 10. väljaande (RHK-10) koodideks. Vanuse järgi standarditud haigestumuskordajate arvutamisel võeti aluseks maailma standardrahvastik (Waterhouse J, Muir C, Correa P, Powell J, eds. Cancer in Five Continents, Vol III. IARC Scientific Publications No. 15. Lyon, 1976, p. 456). Andmed põhinevad Vähiregistri andmebaasi 11.01.2016 seisul.

2013. aastal registreeriti Eestis 8154 uut vähijuhtu, neist 4020 meestel ja 4134 juhtu naistel. Sagedamad vähipaikmed meestel ja naistel on toodud joonisel 1. Kõige sagedasem pahaloomuline kasvaja meestel oli eesnäärmevähk, mis moodustas 26% kõigist vähijuhtudest meestel. Sageduselt teine oli kopsuvähk (15%) ja kolmas nahavähk (v.a melanoom) (10%). Käärsoolevähk moodustas meestel 6% ning nii mao- kui pärasoolevähk kumbki 5% kõikidest esmasjuhtudest. Kümne sagedama hulka kuulusid veel neeru-, kusepõie- ja kõhunäärmevähk ning mitte-Hodgkini lümfoom. Naistel esinesid kõige sagedamini rinnavähk ja nahavähk (v.a melanoom), mis moodustasid kumbki 18% kõigist naistel diagnoositud esmasjuhtudest. Sageduselt kolmandal kohal oli käärsoolevähk (8%) ja neljandal kopsuvähk (6%). Kümne sagedama hulka kuulusid veel emakakeha-, mao-, emakakaela-, munasarja-, pärasoole- ja neeruvähk.

Esmasjuhtude arv ning tavaline ja vanuse järgi standarditud haigestumuskordaja 100 000 inimese kohta vähipaikmeti meestel ja naistel on toodud tabelites 1 ja 2. Tabelites 3 ja 4 on eraldi esitatud lümfoid- ja vereloomekoe ning nendesarnaste kudede pahaloomuliste kasvajate vastavad andmed.

Esmasjuhtude jaotus vanuserühmiti ja haigestumuse vanuskordajad vähipaikmeti on kättesaadavad TAI tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasist (<http://pxweb.tai.ee/esf/pxweb2008/dialog/statfile2.asp>).

Pahaloomulistele kasvajatele lisaks kuuluvad vähiregistris registreerimisele *in situ* kasvajakud ning peaaegu ja kesknärvisüsteemi ning peaaegu piirkonnas paiknevate sisesekretsiooninäärmete healoomulised ning ebaselge ja määratlemata loomusega kasvajakud. Nende kasvajate

esmasjuhtude arv ning tavalised ja standarditud haigestumuskordajad meestel ja naistel 2013. aastal on esitatud tabelites 5 ja 6.

Vähk on eelkõige eakate inimeste haigus. Lastel vanuses 0–14 eluaastat diagnoositakse alla 1% juhtudest. 2013. aastal registreeriti lastel 32 vähi esmasjuhtu, nende juhtude jaotus vastavalt Rahvusvahelisele Lastevähi Klassifikatsioonile on toodud tabelis 7.

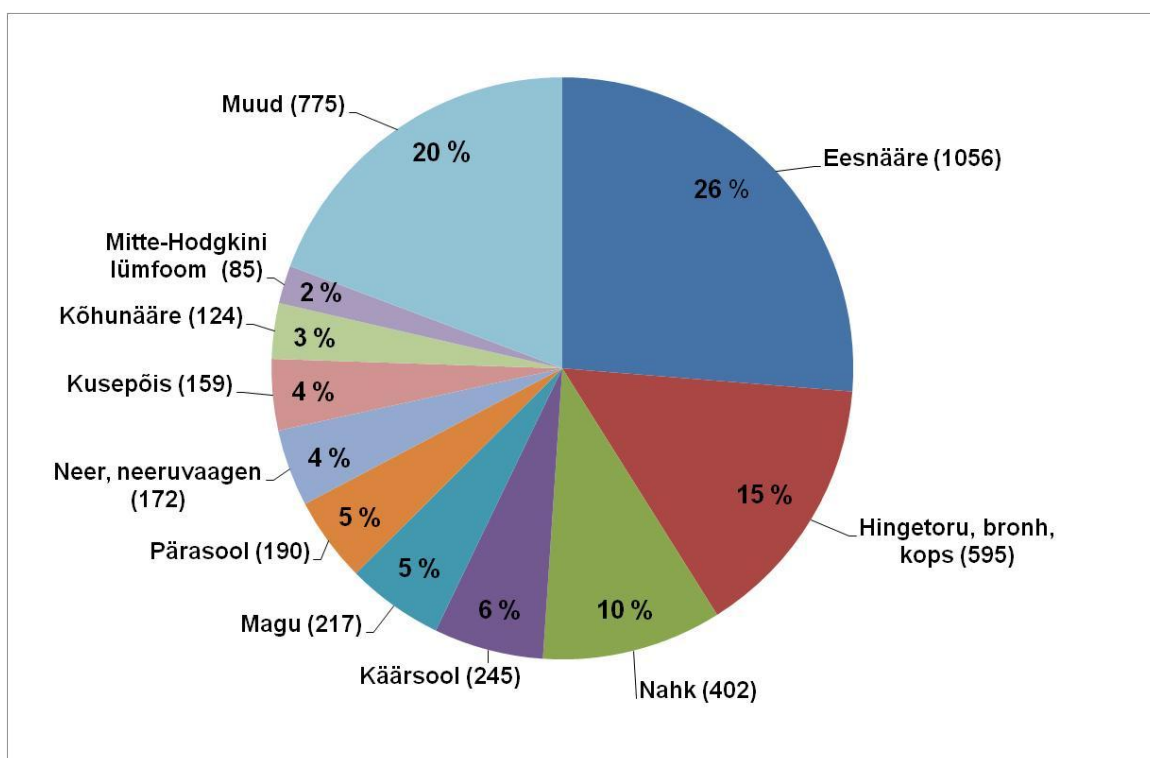
2013. aastal registreeritud pahaloomuliste kasvajate diagnoos kinnitus 90 %-l patsientidest morfoloogilise, s.t histoloogilise, tsütoloogilise või hematoloogilise uuringu põhjal. Ainult surmatunnistuse alusel registreeriti 1,5% juhtudest. Esmasjuhtude jaotus vähipaikme ning tähtsaima diagnoosi kinnitanud uurimismeetodi järgi meestel ja naistel on toodud tabelites 8 ja 9.

Vähihaige prognoosi seisukohalt on oluline, kui kaugele on kasvaja avastamise hetkel levinud. Umbes 50%-l patsientidest diagnoositi lokaalne kasvaja, ent 20%-l esinesid kaugmetastaasid juba diagnoosimise ajal. Soliidsete pahaloomuliste kasvajate esmasjuhtude jaotus leviku järgi diagnoosimisel erinevate vähipaikmete korral on leitav tabelites 10 ja 11.

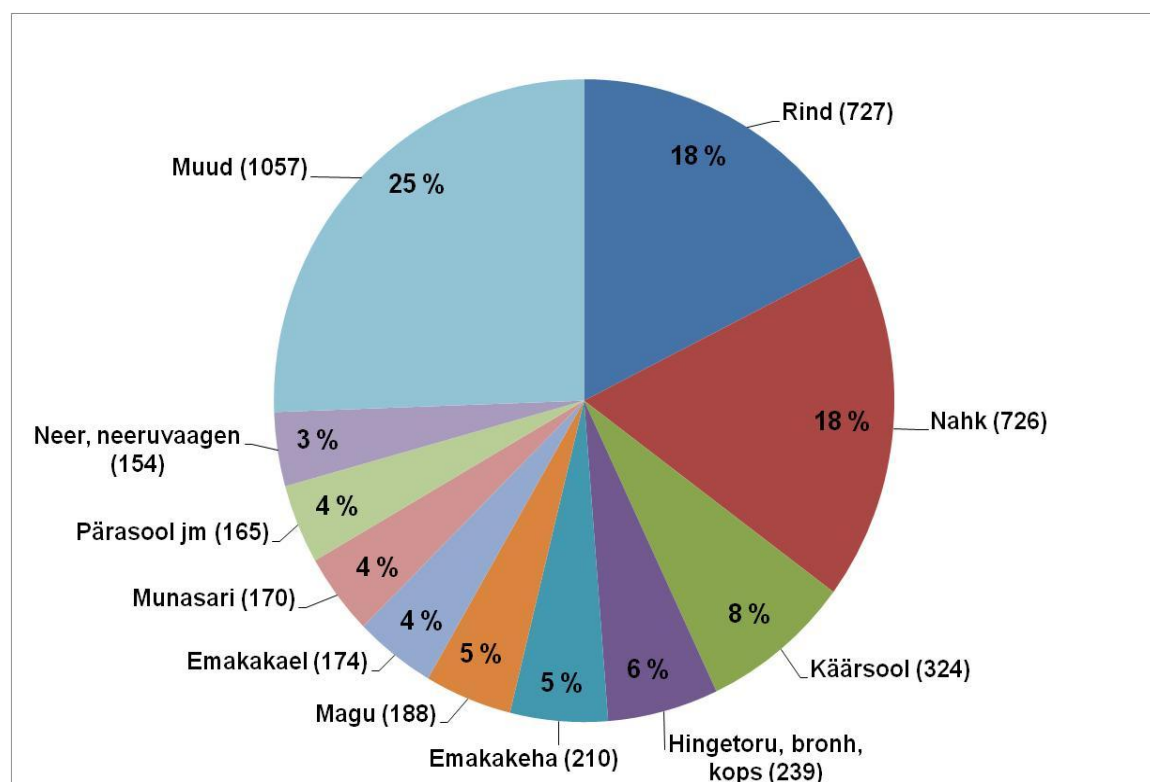
Eesti vähihaigestumuse andmed on kättesaadavad alates 1968. aastast. Esmasjuhtude arv on aja jooksul pidevalt tõusnud, ulatudes praegu umbes 8000 juhuni aastas (joonis 2). Vähihaigestumuse ajatrendid Eestis 1968–2013 valitud paikmete korral on toodud joonisel 3. Nii meestel kui naistel on selle aja jooksul koguvähihaigestumus ligi kahekordistunud. Haigestumustrendid varieeruvad paikmeti. Eesnäärme- ja rinnavähihaigestumus suureneb jätkuvalt, samuti sagenevad käär- ja pärasoolevähk, nahamelanoom, mitte-Hodgkini lümfoom ning neeruvähk. Maovähihaigestumus seevastu väheneb. Kopsuvähihaigestumuse vähenemine algas meestel 1990-ndate teises pooles, samas naistel haigestumuse langust veel ei täheldata. Tõsiseks probleemiks on endiselt emakakaelavähk, mis tabab esmajoones nooremaid naisi ja peaks olema suures osas ennetatav tõhusa rahvastikupõhise organiseeritud sõeluuringuga. Paraku ei ole haigestumus seni vähenema hakanud.

Tabelid 12a ja 12b annavad ülevaate kümne sagedama vähipaikme kohta meestel ja naistel 2013. aastal (esmasjuhtude arv, protsent kõigist vähi esmasjuhtudest ning tavaline ja vanuse järgi standarditud haigestumuskordaja).

Mehed

Naised

Joonis 1. Sagedamad vähipaikmed Eestis 2013. aastal.

Tabel 1. Esmasjuhtude arv, tavaline ja vanuse järgi standarditud haigestumuskordaja (VSHK) 100 000 in. k. vähipaikme järgi Eestis 2013, MEHED

Paige	RHK-10	Juhtude arv	Tavaline haigestumuskordaja	VSHK*
Kõik paikmed	C00–C97	4020	653,1	388,7
Kõik paikmed v.a. nahk (muu)	C00–C97, v.a C44	3618	587,8	351,0
Huul, suuõõs, neel	C00–C14	131	21,3	13,9
Huul	C00	8	1,3	0,8
Keel	C01–C02	28	4,5	3,1
Ige, suupõhi jm.	C03–C06	16	2,6	1,7
Suured süljenäärmed	C07–C08	11	1,8	1,2
Mandel, suuneel	C09–C10	31	5,0	3,3
Ninaneel	C11	7	1,1	0,7
Pirmsopis, alaneel	C12–C13	29	4,7	3,1
Huul, suuõõs, neel (muu)	C14	1	0,2	0,1
Seedeelundid	C15–C26	908	147,5	84,1
Söögitoru	C15	43	7,0	4,4
Magu	C16	217	35,3	20,1
Peensool	C17	11	1,8	1,1
Käärsool	C18	245	39,8	21,5
Pärasool jm.	C19–C21	190	30,9	17,7
Maks jm.	C22	50	8,1	5,2
Sapipõis jm.	C23–C24	24	3,9	2,1
Kõhunääre	C25	124	20,1	11,5
Seedeelundid (muu)	C26	4	0,6	0,3
Hingamis-, rindkeresised elundid	C30–C39	677	110,0	64,5
Ninaõõs, kõrv, ninakõrvalurked	C30–C31	9	1,5	0,9
Kõri	C32	68	11,0	6,7
Hingetoru, bronh, kops	C33–C34	595	96,7	56,4
Tüümus, süda, keskseinand, pleura	C37–C38	5	0,8	0,6
Hingamiselundid jm.	C39	–	–	–
Luu, liigeskõhr	C40–C41	6	1,0	1,2
Nahk (melanoom)	C43	83	13,5	8,6
Nahk (muu)	C44	402	65,3	37,7
Mesoteelkude ja pehmed koed	C45–C49	29	4,7	3,4
Rind	C50	6	1,0	0,6
Meessuguelundid	C60–C63	1089	176,9	106,3
Suguti	C60	10	1,6	1,0
Eesnääre	C61	1056	171,6	102,1
Munand	C62	21	3,4	3,1
Meessuguelundid (muu)	C63	2	0,3	0,1
Kuseelundid	C64–C68	335	54,4	32,1
Neer, neeruvaagen	C64–C65	172	27,9	17,7
Kusejuha	C66	3	0,5	0,3
Kusepõis	C67	159	25,8	14,0
Kuseelundid (muu)	C68	1	0,2	0,1
Silm	C69	2	0,3	0,2
Peaaju ja kesknärvisüsteem	C70–C72	56	9,1	6,8
Ajukelmed	C70	1	0,2	0,1
Peaaju	C71	54	8,8	6,4
Kesknärvisüsteem (muu)	C72	1	0,2	0,3
Kilpnääre	C73	17	2,8	1,9
Sisesekreetsiooninäärmed (muu)	C74–C75	3	0,5	0,3
Paige teadmata või täpsustamata	C76–C80	56	9,1	4,7
Hodgkini tõbi	C81	15	2,4	1,6
Mitte-Hodgkini lümfoom	C82–C85/96	85	13,8	8,5
Immunoproliferatiivhaigused	C88	–	–	–
Hulgimüeloom	C90	37	6,0	3,6
Leukeemia	C91–C95	83	13,5	8,8
Sõltumatud hulgipaikmed	C97	–	–	–

*Standarditud maailma standardrahvastiku alusel.

Tabel 2. Esmasjuhtude arv, tavaline ja vanuse järgi standarditud haigestumuskordaja (VSHK) 100 000 in. k. vähipaikme järgi Eestis 2013, NAISED

Paige	RHK-10	Juhtude arv	Tavaline haigestumuskordaja	VSHK*
Kõik paikmed	C00–C97	4134	588,5	270,4
Kõik paikmed v.a. nahk (muu)	C00–C97, v.a C44	3408	485,2	227,7
Huul, suuõõs, neel	C00–C14	38	5,4	2,7
Huul	C00	8	1,1	0,2
Keel	C01–C02	7	1,0	0,5
Ige, suupõhi jm.	C03–C06	5	0,7	0,3
Suured süljenäärmed	C07–C08	6	0,9	0,7
Mandel, suuneel	C09–C10	6	0,9	0,5
Ninaneel	C11	3	0,4	0,2
Pirmsopis, alaneel	C12–C13	3	0,4	0,2
Huul, suuõõs, neel (muu)	C14	–	–	–
Seedeelundid	C15–C26	934	133,0	47,8
Söögitoru	C15	27	3,8	1,6
Magu	C16	188	26,8	10,2
Peensool	C17	18	2,6	1,3
Käärsool	C18	324	46,1	15,5
Pärasool jm.	C19–C21	165	23,5	9,0
Maks jm.	C22	30	4,3	1,4
Sapipõis jm.	C23–C24	39	5,6	2,1
Kõhunääre	C25	143	20,4	6,8
Seedeelundid (muu)	C26	–	–	–
Hingamis-, rindkeresisesed elundid	C30–C39	254	36,2	15,0
Ninaõõs, kõrv, ninakõrvalurked	C30–C31	2	0,3	0,1
Kõri	C32	6	0,9	0,5
Hingetoru, bronh, kops	C33–C34	239	34,0	13,6
Tüümus, süda, keskseinand, pleura	C37–C38	7	1,0	0,8
Hingamiselundid jm.	C39	–	–	–
Luu, liigeskõhr	C40–C41	7	1,0	1,0
Nahk (melanoom)	C43	139	19,8	11,3
Nahk (muu)	C44	726	103,4	42,6
Mesoteelkude ja pehmed koed	C45–C49	32	4,6	2,1
Rind	C50	727	103,5	56,1
Naissuguelundid	C51–C58	611	87,0	46,4
Häbe, tupp	C51–C52	48	6,8	2,4
Emakakael	C53	174	24,8	16,7
Emakakeha	C54	210	29,9	14,3
Emakas (osa täpsustamata)	C55	2	0,3	0,1
Munasari	C56	170	24,2	12,3
Naissuguelundid (muu)	C57	6	0,9	0,4
Platsenta	C58	1	0,1	0,1
Kuseelundid	C64–C68	219	31,2	11,6
Neer, neeruvaagen	C64–C65	154	21,9	8,5
Kusejuha	C66	5	0,7	0,2
Kusepõis	C67	60	8,5	2,8
Kuseelundid (muu)	C68	–	–	–
Silm	C69	6	0,9	0,3
Peaaju ja kesknärvisüsteem	C70–C72	51	7,3	5,1
Ajukelmed	C70	1	0,1	0,0
Peaaju	C71	49	7,0	4,9
Kesknärvisüsteem (muu)	C72	1	0,1	0,2
Kilpnääre	C73	60	8,5	5,2
Sisesekretsiooninäärmed (muu)	C74–C75	1	0,1	0,1
Paige teadmata või täpsustamata	C76–C80	69	9,8	3,2
Hodgkini tõbi	C81	20	2,8	2,8
Mitte-Hodgkini lümfoom	C82–C85/96	104	14,8	6,9
Immunoproliferatiivhaigused	C88	3	0,4	0,1
Hulgimüeloom	C90	39	5,6	2,2
Leukeemia	C91–C95	94	13,4	7,9
Sõltumatud hulgi paikmed	C97	–	–	–

*Standarditud maailma standardrahvastiku alusel.

Tabel 3. Lümfoid- ja vereloomekoe ning nendesarnaste kudede kasvajate esmasjuhtude arv ning tavaline ja vanuse järgi standarditud haigestumuskordaja (VSHK) 100 000 in. k. paikmeti Eestis 2013, MEHED

Paige	RHK-10	Juhtude arv	Tavaline haigestumuskordaja	VSHK*
Hodgkini tõbi	C81	15	2,4	1,6
Mitte-Hodgkini lümfoom	C82–C85/96	85	13,8	8,5
Immunoproliferatiivhaigused	C88	–	–	–
Hulgimüeloom	C90	37	6,0	3,6
Leukeemia	C91–C95	83	13,5	8,8
Lümfoidleukeemia	C91	54	8,8	5,6
Äge lümfoidleukeemia	C91.0	11	1,8	1,7
Krooniline lümfoidleukeemia	C91.1	36	5,8	3,2
Lümfoidleukeemia (muu)	C91.2–C91.9	7	1,1	0,7
Müeloidleukeemia	C92	27	4,4	2,9
Äge müeloidleukeemia	C92.0	14	2,3	1,2
Krooniline müeloidleukeemia	C92.1	9	1,5	1,0
Müeloidleukeemia (muu)	C92.2–C92.9	4	0,6	0,7
Leukeemia (muu)	C93–C95	2	0,3	0,2
Tõeline polütsüteemia	D45	8	1,3	0,9
Müelodüsplastilised sündroomid	D46	9	1,5	0,7
Lümfoid- ja vereloomekoe ning nendesarnaste kudede muud kasvajakud	D47	12	1,9	1,2

*Standarditud maailma standardrahvastiku alusel.

Tabel 4. Lümfoid- ja vereloomekoe ning nendesarnaste kudede kasvajate esmasjuhtude arv ning tavaline ja vanuse järgi standarditud haigestumuskordaja (VSHK) 100 000 in. k. paikmeti Eestis 2013, NAISED

Paige	RHK-10	Juhtude arv	Tavaline haigestumuskordaja	VSHK*
Hodgkini tõbi	C81	20	2,8	2,8
Mitte-Hodgkini lümfoom	C82–C85/96	104	14,8	6,9
Immunoproliferatiivhaigused	C88	3	0,4	0,1
Hulgimüeloom	C90	39	5,6	2,2
Leukeemia	C91–C95	94	13,4	7,9
Lümfoidleukeemia	C91	51	7,3	4,2
Äge lümfoidleukeemia	C91.0	12	1,7	2,1
Krooniline lümfoidleukeemia	C91.1	35	5,0	1,9
Lümfoidleukeemia (muu)	C91.2–C91.9	4	0,6	0,2
Müeloidleukeemia	C92	41	5,8	3,6
Äge müeloidleukeemia	C92.0	25	3,6	2,3
Krooniline müeloidleukeemia	C92.1	10	1,4	0,6
Müeloidleukeemia (muu)	C92.2–C92.9	6	0,9	0,6
Leukeemia (muu)	C93–C95	2	0,3	0,1
Tõeline polütsüteemia	D45	5	0,7	0,2
Müelodüsplastilised sündroomid	D46	11	1,6	0,5
Lümfoid- ja vereloomekoe ning nendesarnaste kudede muud kasvajakud	D47	28	4,0	1,7

*Standarditud maailma standardrahvastiku alusel.

Tabel 5. *In situ*, healoomuliste ja ebaselge või teadmata loomusega kasvajate* esmasjuhtude arv ning tavaline ja vanuse järgi standarditud haigestumuskordaja (VSHK) 100 000 in. k. paikmeti Eestis 2013, MEHED

Paige	RHK-10	Juhtude arv	Tavaline haigestumuskordaja	VSHK**
Kasvajad <i>in situ</i>	D00–D09	63	10,2	5,8
Peaaju ja kesknärvisüsteemi healoomulised ja ebaselge või teadmata loomusega kasvajad	D32, D33, D42, D43	34	5,5	3,6
Ajukelmed	D32, D42	22	3,6	2,2
Peaaju ja kesknärvisüsteem	D33, D43	12	1,9	1,4
Peaaju piirkonnas paiknevate sisesekretsiooninäärmete healoomulised ja ebaselge või teadmata loomusega kasvajad	D35.2–D35.4, D44.3–D44.5	10	1,6	1,1

*Vähiregistrisse teatamisele kuuluvad kasvajad.

**Standarditud maailma standardrahvastiku alusel.

Tabel 6. *In situ*, healoomuliste ja ebaselge või teadmata loomusega kasvajate* esmasjuhtude arv ning tavaline ja vanuse järgi standarditud haigestumuskordaja (VSHK) 100 000 in. k. paikmeti Eestis 2013, NAISED

Paige	RHK-10	Juhtude arv	Tavaline haigestumuskordaja	VSHK**
Kasvajad <i>in situ</i>	D00–D09	239	34,0	19,2
Emakakael	D06	44	6,3	5,7
Peaaju ja kesknärvisüsteemi healoomulised ja ebaselge või teadmata loomusega kasvajad	D32, D33, D42, D43	62	8,8	4,9
Ajukelmed	D32, D42	49	7,0	3,8
Peaaju ja kesknärvisüsteem	D33, D43	13	1,9	
Peaaju piirkonnas paiknevate sisesekretsiooninäärmete healoomulised ja ebaselge või teadmata loomusega kasvajad	D35.2–D35.4, D44.3–D44.5	19	2,7	1,8

*Vähiregistrisse teatamisele kuuluvad kasvajad.

**Standarditud maailma standardrahvastiku alusel.

Tabel 7. Vähi esmasjuhtude arv lastel Eestis 2013. aastal, Rahvusvaheline Lastevähi Klassifikatsioon (IICC-3)*

IICC-3 grupp	Vähi tüüp	Juhtude arv
I-XII	Kõik pahaloomulised kasvajakasvaja	34
I	Leukeemiad, müeloproliferatiivsed ja müelodüsplastilised haigused	12
	a. lümfoidleukeemia	8
	b. äge müeloidleukeemia	4
	c. krooniline müeloproliferatiivne haigus	–
	d. müelodüsplastiline sündroom ja muud müelodüsplastilised haigused	–
	e. täpsustamata ja teised leukeemiad	–
II	Lümfoomid ja retikuloendoteliaalsed kasvajakasvaja	1
	a. Hodgkini lümfoom	–
	b. mitte-Hodgkini lümfoom (v.a Burkitti lümfoom)	–
	c. Burkitti lümfoom	1
	d. erinevad lümfoetikulaarsed kasvajakasvaja	–
	e. täpsustamata lümfoomid	–
III	Kesknärvisüsteemi ja muud intrakraniaalsed ja intraspinaalsed kasvajakasvaja	7
	a. ependüloom ja Choroid plexuse kasvaja	1
	b. astrotsütoom	2
	c. intrakraniaalne- ja intraspinaalne embrüonaalne kasvaja	2
	d. muud glioomid	1
	e. muud täpsustatud intrakraniaalsed- ja intraspinaalsed kasvajakasvaja	–
	f. täpsustamata intrakraniaalsed- ja intraspinaalsed kasvajakasvaja	1
IV	Neuroblastoomid ja muud perifeerse närvisüsteemi kasvajakasvaja	2
	a. neuroblastoom ja ganglioneuroblastoom	2
	b. muud perifeerse närvisüsteemi kasvajakasvaja	–
V	Retinoblastoomid	–
VI	Neerukasvajakasvaja	3
	a. nefroblastoom ja muud mitte-epiteliaalsed neerukasvajakasvaja	3
	b. neeru kartsinoomid	–
	c. täpsustamata maliigsed neerukasvajakasvaja	–
VII	Maksakasvajakasvaja	1
	a. hepatoblastoom	1
	b. maksa kartsinoom	–
	c. täpsustamata maliigne maksakasvajakasvaja	–
VIII	Maliigsed luukasvajakasvaja	2
	a. osteosarkoom	1
	b. kondrosarkoom	–
	c. Ewingi sarkoom	–
	d. muud täpsustatud maliigsed luukasvajakasvaja	–
	e. täpsustamata maliigsed luukasvajakasvaja	1
IX	Pehme kudede ja teised luuvälised sarkoomid	4
	a. rabdomüosarkoom	1
	b. fibrosarkoom	1
	c. Kaposi sarkoom	–
	d. muud täpsustatud pehme koe sarkoomid	2
	e. täpsustamata pehme koe sarkoomid	–
X	Idurakulised, trofoblastsed ja gonadaalsed kasvajakasvaja	2
	a. intrakraniaalsed ja intraspinaalsed idurakulised kasvajakasvaja	–
	b. maliigsed ekstrakraniaalsed ja –gonadaalsed idurakulised kasvajakasvaja	1
	c. maliigsed gonadaalsed idurakulised kasvajakasvaja	–
	d. gonadaalsed kartsinoomid	1
	e. muud ja täpsustamata maliigsed gonadaalsed kasvajakasvaja	–
XI	Muud maliigsed epiteliaalsed kasvajakasvaja ja maliigsed melanoomid	–
	a. adrenokortikaalsed kartsinoomid	–
	b. kilpnäärme kartsinoomid	–
	c. nina-neelu kartsinoomid	–
	d. maliigsed melanoomid	–
	e. naha kartsinoomid	–
	f. muud ja täpsustamata kartsinoomid	–
XII	Muud ja määratlemata maliigsed kasvajakasvaja	–
	a. muud täpsustatud maliigsed kasvajakasvaja	–
	b. muud täpsustamata maliigsed kasvajakasvaja	–

*Steliarova-Foucher E, Stiller C, Lacour B, Kaatsch P. International Classification of Childhood Cancer, Third Edition. Cancer 2005;103:1457-67.

Tabel 8. Esmasjuhtude jaotus (%) vähipaikme ja tähtsaima diagnoosi kinnitanud uurimismeetodi järgi Eestis 2013, MEHED

Paige	RHK-10	Juhtude arv	Morfoloogiline kinnitus*	Ilma morfoloogilise kinnitusega**	Ainult surmatunnistuse juht***
Kõik paikmed	C00–C97	4020	90,2	8,1	1,6
Kõik paikmed v.a. nahk (muu)	C00–C97, va C44	3618	89,2	8,9	1,8
Huul, suuõõs, neel	C00–C14	131	96,2	3,1	0,8
Huul	C00	8	100,0	–	–
Keel	C01–C02	28	96,4	3,6	–
Ige, suupõhi jm.	C03–C06	16	93,8	6,3	–
Suured süljenäärmed	C07–C08	11	100,0	–	–
Mandel, suuneel	C09–C10	31	100,0	–	–
Ninaneel	C11	7	100,0	–	–
Pirmsopis, alaneel	C12–C13	29	93,1	6,9	–
Huul, suuõõs, neel (muu)	C14	1	–	–	100,0
Seedeelundid	C15–C26	908	86,6	11,9	1,5
Söögitoru	C15	43	97,7	2,3	–
Magu	C16	217	93,1	6,0	0,9
Peensool	C17	11	100,0	–	–
Käärsool	C18	245	93,5	5,7	0,8
Pärasool jm.	C19–C21	190	94,7	2,6	2,6
Maks jm.	C22	50	76,0	22,0	2,0
Sapipõis jm.	C23–C24	24	83,3	16,7	–
Kõhunääre	C25	124	50,8	46,0	3,2
Seedeelundid (muu)	C26	4	25,0	75,0	–
Hingamis-, rindkeresised elundid	C30–C39	677	80,5	16,7	2,8
Ninaõõs, kõrv, ninakõrvalurked	C30–C31	9	88,9	11,1	–
Kõri	C32	68	98,5	1,5	–
Hingetoru, bronh, kops	C33–C34	595	78,7	18,2	3,2
Tüümus, süda, keskseinand, pleura	C37–C38	5	40,0	60,0	–
Hingamiselundid jm.	C39	–	–	–	–
Luu, liigeskõhr	C40–C41	6	100,0	–	–
Nahk (melanoom)	C43	83	95,2	3,6	1,2
Nahk (muu)	C44	402	99,3	0,7	–
Mesoteelkude ja pehmed koed	C45–C49	29	100,0	–	–
Rind	C50	6	100,0	–	–
Meessuguelundid	C60–C63	1089	96,1	2,4	1,5
Suguti	C60	10	90,0	10,0	–
Eesnääre	C61	1056	96,1	2,4	1,5
Munand	C62	21	100,0	–	–
Meessuguelundid (muu)	C63	2	100,0	–	–
Kuseelundid	C64–C68	335	86,9	11,3	1,8
Neer, neeruvaagen	C64–C65	172	84,9	12,8	2,3
Kusejuha	C66	3	100,0	–	–
Kusepõis	C67	159	88,7	10,1	1,3
Kuseelundid (muu)	C68	1	100,0	–	–
Silm	C69	2	50,0	50,0	–
Peaaju ja kesknärvisüsteem	C70–C72	56	83,9	12,5	3,6
Ajukelmed	C70	1	100,0	–	–
Peaaju	C71	54	83,3	13,0	3,7
Kesknärvisüsteem (muu)	C72	1	100,0	–	–
Kilpnääre	C73	17	100,0	–	–
Sisesekretooinäärmed (muu)	C74–C75	3	100,0	–	–
Paige teadmata või täpsustamata	C76–C80	56	57,1	37,5	5,4
Hodgkini tõbi	C81	15	100,0	–	–
Mitte-Hodgkini lümfoom	C82–C85/96	85	96,5	2,4	1,2
Immunoproliferatiivhaigused	C88	–	–	–	–
Hulgimüeloom	C90	37	100,0	–	–
Leukeemia	C91–C95	83	96,4	–	3,6
Sõltumatud hulgipaikmed	C97	–	–	–	–

*Histoloogiline uuring, k.a lahng histoloogilise uuringuga, tsütoloogiline või hematoloogiline uuring.

**Kliiniline, instrumentaalne kliiniline, biokeemiline või immunoloogiline uuring, operatsioon või lahng ilma morfoloogilise uuringuta

***Vähiregistri ainus infomatsioon esmasjuhu kohta pärineb Surma põhjuste registrist.

Tabel 9. Esmasjuhtude jaotus (%) vähipaikme ja tähtsaima diagnoosi kinnitanud uurimismeetodi järgi Eestis 2013, NAISED

Paige	RHK-10	Juhtude arv	Morfoloogiline kinnitus*	Ilma morfoloogilise kinnitusega**	Ainult surmatunnistuse juht***
Kõik paikmed	C00–C97	4134	90,2	8,5	1,3
Kõik paikmed v.a. nahk (muu)	C00–C97, va C44	3408	88,5	10,0	1,5
Huul, suuõõs, neel	C00–C14	38	97,4	2,6	–
Huul	C00	8	100,0	–	–
Keel	C01–C02	7	100,0	–	–
Ige, suupõhi jm.	C03–C06	5	100,0	–	–
Suured süljenäärmed	C07–C08	6	100,0	–	–
Mandel, suuneel	C09–C10	6	100,0	–	–
Ninaneel	C11	3	100,0	–	–
Pirmsopis, alaneel	C12–C13	3	66,7	33,3	–
Huul, suuõõs, neel (muu)	C14	–	–	–	–
Seedeelundid	C15–C26	934	83,3	15,5	1,2
Söögitoru	C15	27	96,3	3,7	–
Magu	C16	188	90,4	9,6	–
Peensool	C17	18	88,9	11,1	–
Käärsool	C18	324	90,4	9,0	0,6
Pärasool jm.	C19–C21	165	92,7	6,7	0,6
Maks jm.	C22	30	66,7	26,7	6,7
Sapipõis jm.	C23–C24	39	69,2	28,2	2,6
Kõhunääre	C25	143	51,0	45,5	3,5
Seedeelundid (muu)	C26	–	–	–	–
Hingamis-, rindkeresised elundid	C30–C39	254	71,7	26,8	1,6
Ninaõõs, kõrv, ninakõrvalurked	C30–C31	2	50,0	–	50,0
Kõri	C32	6	100,0	–	–
Hingetoru, bronh, kops	C33–C34	239	70,3	28,5	1,3
Tüümus, süda, keskseinand, pleura	C37–C38	7	100,0	–	–
Hingamiselundid jm.	C39	–	–	–	–
Luu, liigeskõhr	C40–C41	7	85,7	–	14,3
Nahk (melanoom)	C43	139	97,8	0,7	1,4
Nahk (muu)	C44	726	98,3	1,2	0,4
Mesoteelkude ja pehmed koed	C45–C49	32	96,9	3,1	–
Rind	C50	727	97,1	1,8	1,1
Naissuguelundid	C51–C58	611	95,6	3,4	1,0
Häbe, tupp	C51–C52	48	97,9	–	2,1
Emakakael	C53	174	97,7	1,7	0,6
Emakakeha	C54	210	97,6	1,9	0,5
Emakas (osa täpsustamata)	C55	2	50,0	50,0	–
Munasari	C56	170	91,8	6,5	1,8
Naissuguelundid (muu)	C57	6	83,3	16,7	–
Platsenta	C58	1	–	100,0	–
Kuseelundid	C64–C68	219	84,0	14,2	1,8
Neer, neeruvaagen	C64–C65	154	82,5	15,6	1,9
Kusejuha	C66	5	60,0	40,0	–
Kusepõis	C67	60	90,0	8,3	1,7
Kuseelundid (muu)	C68	–	–	–	–
Silm	C69	6	33,3	50,0	16,7
Peaaju ja kesknärvisüsteem	C70–C72	51	72,5	23,5	3,9
Ajukelmed	C70	1	–	–	100,0
Peaaju	C71	49	73,5	24,5	2,0
Kesknärvisüsteem (muu)	C72	1	100,0	–	–
Kilpnääre	C73	60	100,0	–	–
Sisesekreetsiooninäärmed (muu)	C74–C75	1	100,0	–	–
Paige teadmata või täpsustamata	C76–C80	69	30,4	58,0	11,6
Hodgkini tõbi	C81	20	100,0	–	–
Mitte-Hodgkini lümfoom	C82–C85/96	104	94,2	5,8	–
Immunoproliferatiivhaigused	C88	3	100,0	–	–
Hulgimüeloom	C90	39	94,9	–	5,1
Leukeemia	C91–C95	94	97,9	–	2,1
Sõltumatud hulgipaikmed	C97	–	–	–	–

*Histoloogiline uuring, k.a lahang histoloogilise uuringuga, tsütoloogiline või hematoloogiline uuring.

**Kliiniline, instrumentaalne kliiniline, biokeemiline või immunoloogiline uuring, operatsioon või lahang ilma morfoloogilise uuringuta

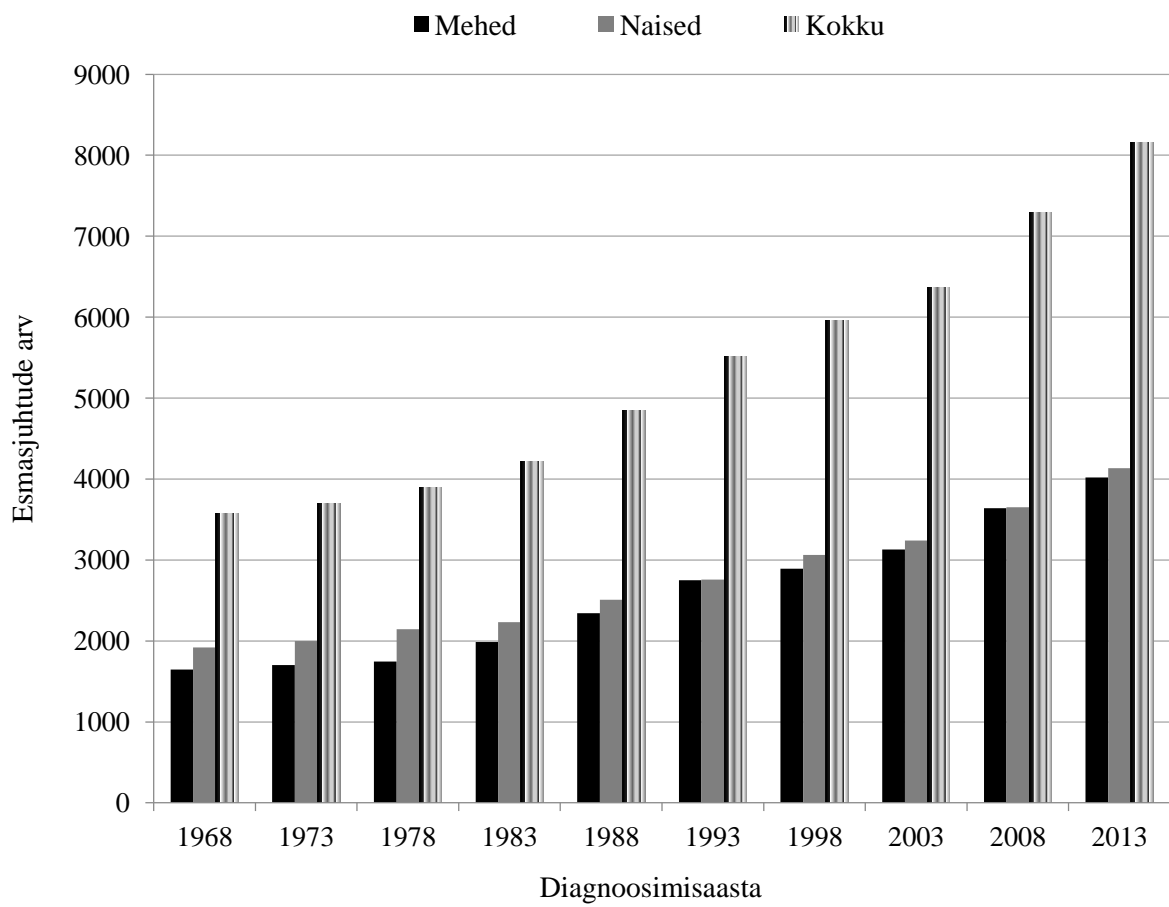
***Vähiregistri ainus infomatsioon esmasjuhu kohta pärineb Surma põhjuste registrist.

Tabel 10. Esmasjuhtude jaotus (%) vähipaikme ja leviku järgi diagnoosimisel Eestis 2013, MEHED

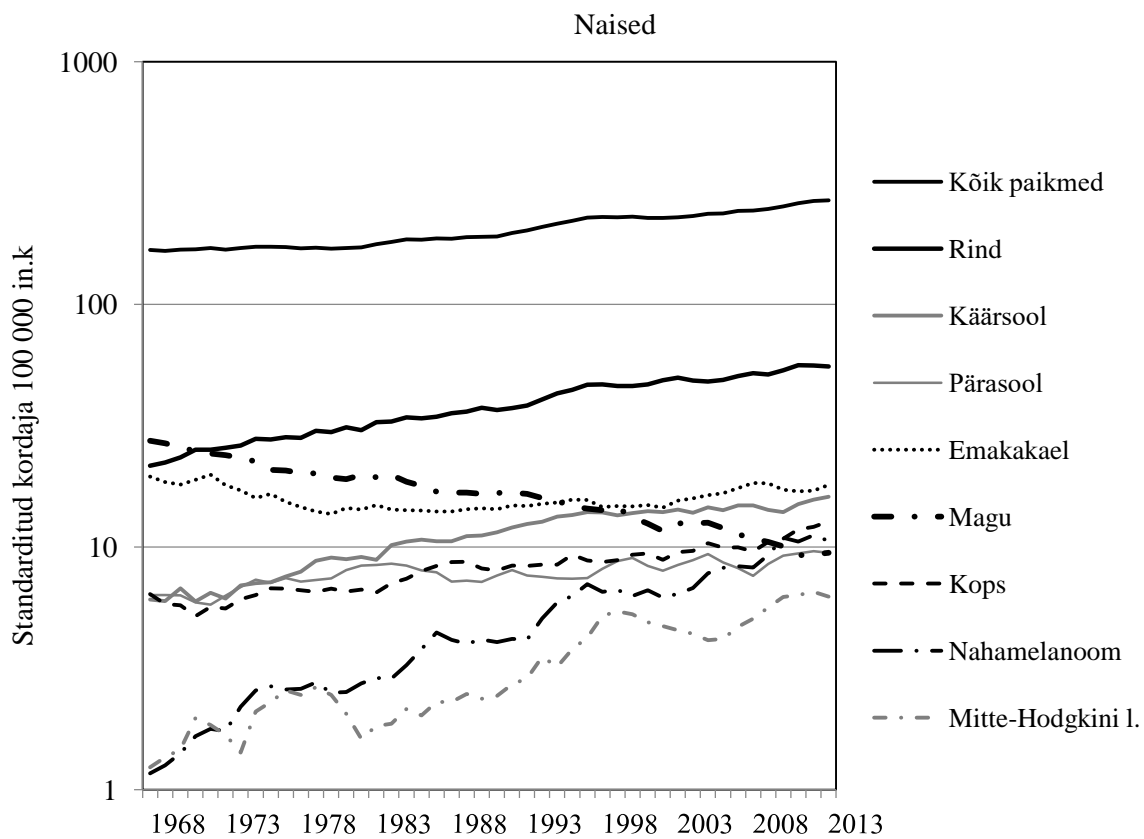
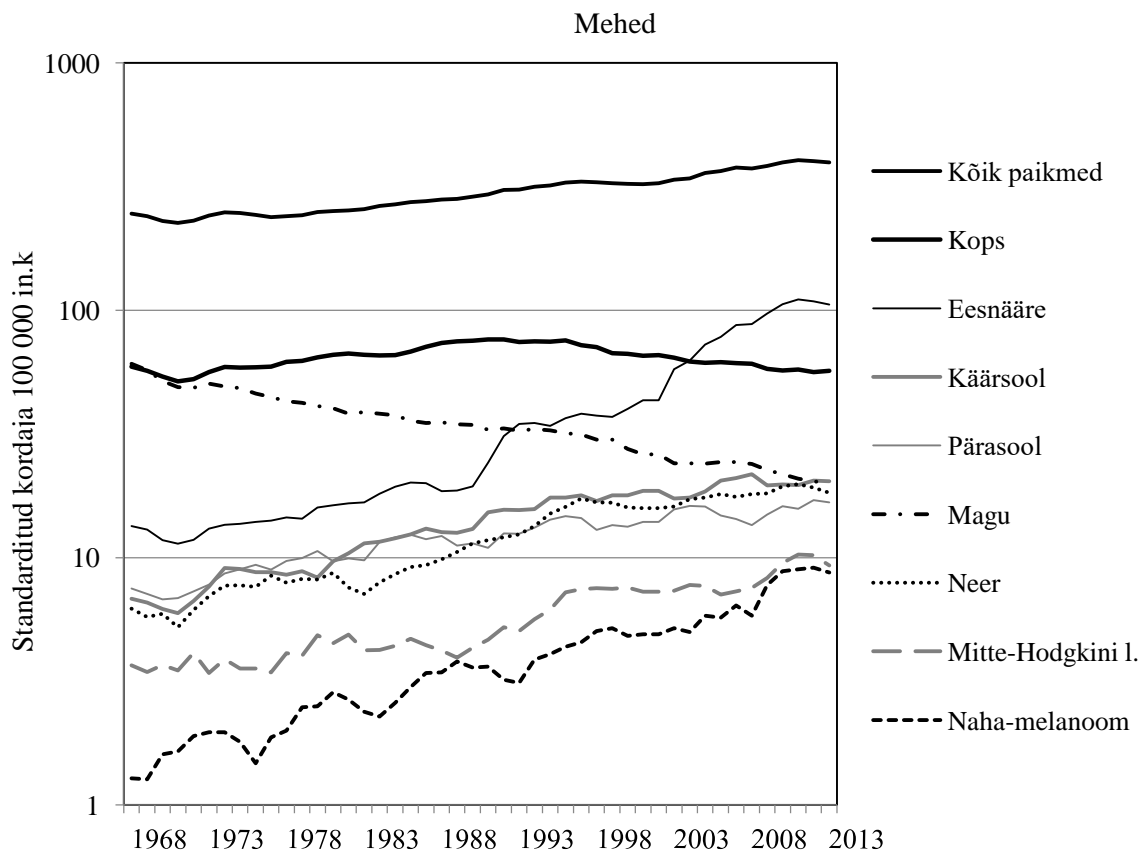
Paige	RHK–10	Juhtude arv	Lokaalne	Regionaalsete lümfisõlmede haaratus	Naaberorganite haaratus	Kaug-metastaasid	Täpsustamata
Kõik soliidsed kasvajakad	C00–C80	3800	49,7	10,8	7,8	20,0	11,6
Kõik soliidsed kasvajakad, v.a. nahk (muu)	C00–C80, va C44	3398	44,4	12,1	8,6	22,3	12,6
Huul, suuõõs, neel	C00–C14	131	26,7	38,9	19,8	8,4	6,1
Huul	C00	8	100,0	–	–	–	–
Keel	C01–C02	28	46,4	25,0	25,0	–	3,6
Ige, suupõhi jm.	C03–C06	16	–	43,8	43,8	–	12,5
Suured süljenäärmed	C07–C08	11	36,4	27,3	–	18,2	18,2
Mandel, suuneel	C09–C10	31	19,4	48,4	16,1	12,9	3,2
Ninaneel	C11	7	–	57,1	42,9	–	–
Pirmsopis, alaneel	C12–C13	29	13,8	51,7	13,8	17,2	3,4
Huul, suuõõs, neel (muu)	C14	1	–	–	–	–	100,0
Seedeelundid	C15–C26	908	28,5	17,4	7,8	32,5	13,8
Söögitoru	C15	43	16,3	32,6	7,0	32,6	11,6
Magu	C16	217	24,4	12,9	6,9	40,6	15,2
Peensool	C17	11	27,3	18,2	9,1	45,5	–
Käärsool	C18	245	37,6	19,2	6,1	28,6	8,6
Pärasool jm.	C19–C21	190	33,7	27,4	5,8	21,1	12,1
Maks jm.	C22	50	28,0	10,0	6,0	24,0	32,0
Sapipõis jm.	C23–C24	24	37,5	12,5	25,0	12,5	12,5
Kõhunääre	C25	124	13,7	5,6	13,7	49,2	17,7
Seedeelundid (muu)	C26	4	–	–	–	50,0	50,0
Hingamis-, rindkeresisesed elundid	C30–C39	677	23,0	20,2	8,7	37,7	10,3
Ninaõõs, kõrv, ninakõrvalurked	C30–C31	9	33,3	–	44,4	–	22,2
Kõri	C32	68	63,2	11,8	14,7	4,4	5,9
Hingetoru, bronh, kops	C33–C34	595	18,5	21,7	7,6	42,2	10,1
Tüümus, süda, keskseinand, pleura	C37–C38	5	–	–	–	20,0	80,0
Hingamiselundid jm.	C39	–	–	–	–	–	–
Luu, liigeskõhr	C40–C41	6	16,7	16,7	–	33,3	33,3
Nahk (melanoom)	C43	83	59,0	14,5	–	15,7	10,8
Nahk (muu)	C44	402	94,8	0,2	1,2	–	3,7
Mesoteelkude ja pehmed koed	C45–C49	29	51,7	–	3,4	31,0	13,8
Rind	C50	6	–	33,3	33,3	16,7	16,7
Meessuguelundid	C60–C63	1089	69,1	2,5	9,4	7,2	11,9
Suguti	C60	10	30,0	30,0	10,0	10,0	20,0
Eesnääre	C61	1056	70,0	2,0	9,4	6,7	11,9
Munand	C62	21	42,9	14,3	4,8	28,6	9,5
Meessuguelundid (muu)	C63	2	50,0	–	50,0	–	–
Kuseelundid	C64–C68	335	58,8	3,9	9,0	14,3	14,0
Neer, neeruvaagen	C64–C65	172	50,6	2,9	11,0	22,1	13,4
Kusejuha	C66	3	33,3	33,3	33,3	–	–
Kusepõis	C67	159	68,6	4,4	6,3	5,7	15,1
Kuseelundid (muu)	C68	1	–	–	–	100,0	–
Silm	C69	2	50,0	–	–	50,0	–
Peaaju ja kesknärvisüsteem	C70–C72	56	69,6	–	3,6	–	26,8
Ajukelmed	C70	1	100,0	–	–	–	–
Peaaju	C71	54	68,5	–	3,7	–	27,8
Kesknärvisüsteem (muu)	C72	1	100,0	–	–	–	–
Kilpnääre	C73	17	17,6	52,9	–	23,5	5,9
Sisesekretsiooninäärmed (muu)	C74–C75	3	66,7	–	–	33,3	–
Paige teadmata või täpsustamata	C76–C80	56	–	–	–	73,2	26,8

Tabel 11. Esmasjuhtude jaotus (%) vähipaikme ja leviku järgi diagnoosimisel Eestis 2013, NAISED

Paige	RHK-10	Juhtude arv	Lokaalne	Regionaalsete lümfisõlmede haaratus	Naaberorganite haaratus	Kaug-metastaasid	Täpsustamata
Kõik soliidsed kasvajakad	C00–C80	3874	51,5	13,7	7,2	17,1	10,6
Kõik soliidsed kasvajakad, v.a. nahk (muu)	C00–C80, va C44	3148	41,1	16,7	8,8	21,1	12,4
Huul, suuõõs, neel	C00–C14	38	36,8	36,8	21,1	–	5,3
Huul	C00	8	62,5	25,0	–	–	12,5
Keel	C01–C02	7	57,1	28,6	14,3	–	–
Ige, suupõhi jm.	C03–C06	5	–	20,0	80,0	–	–
Suured süljenäärmed	C07–C08	6	83,3	–	16,7	–	–
Mandel, suuneel	C09–C10	6	–	100,0	–	–	–
Ninaneel	C11	3	–	33,3	66,7	–	–
Pirmsopis, alaneel	C12–C13	3	–	66,7	–	–	33,3
Huul, suuõõs, neel (muu)	C14	–	–	–	–	–	–
Seedeelundid	C15–C26	934	30,5	18,6	5,5	32,9	12,5
Söögitoru	C15	27	25,9	37,0	3,7	14,8	18,5
Magu	C16	188	33,0	15,4	3,2	34,0	14,4
Peensool	C17	18	38,9	22,2	–	33,3	5,6
Käärsool	C18	324	38,0	22,8	4,9	25,9	8,3
Pärasool jm.	C19–C21	165	30,3	26,1	5,5	29,7	8,5
Maks jm.	C22	30	23,3	6,7	6,7	36,7	26,7
Sapipõis jm.	C23–C24	39	12,8	2,6	17,9	41,0	25,6
Kõhunääre	C25	143	16,8	7,7	7,0	51,0	17,5
Seedeelundid (muu)	C26	–	–	–	–	–	–
Hingamis-, rindkeresisesed elundid	C30–C39	254	22,0	14,2	4,7	46,9	12,2
Ninaõõs, kõrv, ninakõrvalurked	C30–C31	2	50,0	–	–	–	50,0
Kõri	C32	6	50,0	33,3	16,7	–	–
Hingetoru, bronh, kops	C33–C34	239	20,1	13,8	4,6	49,0	12,6
Tüümus, süda, keskseinand, pleura	C37–C38	7	57,1	14,3	–	28,6	–
Hingamiselundid jm.	C39	–	–	–	–	–	–
Luu, liigeskõhr	C40–C41	7	42,9	–	14,3	14,3	28,6
Nahk (melanoom)	C43	139	77,0	9,4	–	4,3	9,4
Nahk (muu)	C44	726	96,4	0,6	0,3	–	2,8
Mesoteelkude ja pehmed koed	C45–C49	32	62,5	3,1	–	18,8	15,6
Rind	C50	727	44,6	34,8	4,1	7,6	8,9
Naissuguelundid	C51–C58	611	46,6	3,1	24,5	15,7	10,0
Häbe, tupp	C51–C52	48	62,5	8,3	14,6	4,2	10,4
Emakakael	C53	174	36,2	2,9	36,2	14,9	9,8
Emakakeha	C54	210	71,0	3,8	6,7	10,5	8,1
Emakas (osa täpsustamata)	C55	2	–	–	–	50,0	50,0
Munasari	C56	170	24,1	1,2	36,5	26,5	11,8
Naissuguelundid (muu)	C57	6	16,7	–	66,7	–	16,7
Platsenta	C58	1	100,0	–	–	–	–
Kuseelundid	C64–C68	219	58,0	3,2	9,1	15,1	14,6
Neer, neeruvaagen	C64–C65	154	53,9	3,2	11,0	18,8	13,0
Kusejuha	C66	5	60,0	20,0	–	–	20,0
Kusepõis	C67	60	68,3	1,7	5,0	6,7	18,3
Kuseelundid (muu)	C68	–	–	–	–	–	–
Silm	C69	6	66,7	–	–	–	33,3
Peaaju ja kesknärvisüsteem	C70–C72	51	54,9	–	–	2,0	43,1
Ajukelmed	C70	1	–	–	–	–	100,0
Peaaju	C71	49	57,1	–	–	–	42,9
Kesknärvisüsteem (muu)	C72	1	–	–	–	100,0	–
Kilpnääre	C73	60	66,7	11,7	6,7	11,7	3,3
Sisesekreetsiooninäärmed (muu)	C74–C75	1	100,0	–	–	–	–
Paige teadmata või täpsustamata	C76–C80	69	–	1,4	–	46,4	52,2

Joonis 2. Vähihaigestumus Eestis 1968–2013.

Joonis 3. Vähihaigestumustrendid Eestis 1968–2013 (valitud paikmed).

Tabel 12a. Sagedamad vähipaikmed meestel Eestis 2013. aastal

Paige	RHK-10	Esmasjuhud		Haigestumuskordaja (100 000 in. k.)	
		Arv	%	Tavaline	Standarditud*
Eesnääre	C61	1056	26,3	171,6	102,1
Hingetoru, bronh, kops	C33-C34	595	14,8	96,7	56,4
Nahk (muu)	C44	402	10,0	65,3	37,7
Käärsool	C18	245	6,1	39,8	21,5
Magu	C16	217	5,4	35,3	20,1
Pärasool	C19-C21	190	4,7	30,9	17,7
Neer, neeruvaagen	C64-C65	172	4,3	27,9	17,7
Kusepõis	C67	159	4,0	25,8	14,0
Kõhunääre	C25	124	3,1	20,1	11,5
Mitte-Hodgkini lümfoom	C82-C85/C96	85	2,1	13,8	8,5
Kõik paikmed	C00-C97	4020	100,0	653,1	388,7

* Standarditud vanuse järgi (maailma standardrahvastiku põhjal)

Tabel 12b. Sagedamad vähipaikmed naistel Eestis 2013. aastal

Paige	RHK-10	Esmasjuhud		Haigestumuskordaja (100 000 in. k.)	
		Arv	%	Tavaline	Standarditud*
Rind	C50	727	17,6	103,5	56,1
Nahk (muu)	C44	726	17,6	103,4	42,6
Käärsool	C18	324	7,8	46,1	15,5
Hingetoru, bronh, kops	C33-C34	239	5,8	34,0	13,6
Emakakeha	C54	210	5,1	29,9	14,3
Magu	C16	188	4,6	26,8	10,2
Emakakael	C53	174	4,2	24,8	16,7
Munasari	C56	170	4,1	24,2	12,3
Pärasool jm	C19-C21	165	4,0	23,5	9,0
Neer, neeruvaagen	C64-C65	154	3,7	21,9	8,5
Kõik paikmed	C00-C97	4134	100,0	588,5	270,4

* Standarditud vanuse järgi (maailma standardrahvastiku põhjal)